

Tijdens de Intervisiebijeenkomst (24-1-2015) van het netwerk van "ECHA Specialist in Gifted Education" heeft de heer Helmholt, Inspecteur Van Onderwijs- Bijzondere Opdrachten, een presentatie gehouden over de wet- en regelgeving mbt passend onderwijs in relatie tot (hoog)begaafde leerlingen. Deze presentatie heb ik samengevat en aan de heer Helmholt voorgelegd. Dit heeft geresulteerd in onderstaande samenvatting.

Iedere leerling (dus ook de (hoog) begaafde) heeft recht op passend onderwijs. Daarom is er in ons land ook wet- en regelgeving gemaakt op dat zo goed mogelijk te bereiken. Het is immers niet de bedoeling dat leerlingen worden belemmerd in hun ontwikkeling door de vigerende wet- en regelgeving. Om nog beter tegemoet te komen aan de mogelijkheden van elke leerling is recent een nieuw traject in gang gezet: passend onderwijs. Per 1 januari 2015 is door de overheid 29 miljoen euro extra beschikbaar gesteld aan de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Het is de bedoeling dat de middelen worden ingezet om de brede doelstelling van passend onderwijs vorm te geven: passend onderwijs voor alle leerlingen. Dus niet alleen voor leerlingen met een beperking of leerprobleem maar ook voor hoogbegaafde leerlingen. Daarbij kan aangetekend worden dat scholen altijd al rekening hebben moeten houden met het gegeven dat bepaalde leerlingen meer begeleiding (en dus ook geld) nodig hebben dan de gemiddelde leerling. Leerlingen, die extra aanbod, zorg en begeleiding behoeven kosten nu eenmaal vaak iets meer. Scholen dienen daar in hun budget rekening mee te houden.

Het grootste gedeelte van het extra aanbod voor (hoog) begaafde leerlingen kan als regel in de klas gerealiseerd worden en past binnen de basisondersteuning die elke school moet realiseren. Daarnaast kan er natuurlijk een extra aanbod gerealiseerd worden als bijvoorbeeld verrijking en/of verdieping. Ook kan de school extra zorg en/of begeleiding inhuren. Dit dient dan wel onderdeel te zijn van het door de school gewenste beleid en het valt formeel dan ook onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school.

Extra hulp en ondersteuning met betrekking tot onderwijs aan (hoog)begaafden kan ook betrekking hebben op scholing en coaching van onderwijsgeevenden. Een schoolbestuur kan en mag hiervoor op de 'vrije markt' ook bijvoorbeeld een (ECHA)-specialist inhuren. Als het gaat om hulp en begeleiding van leerlingen tijdens de reguliere onderwijstijd door extern ingehuurde deskundigen dan is en blijft de school ook verantwoordelijk. Ouders mogen overigens niet verplicht worden deze kosten op zich te nemen. Zij mogen wel vrijwillig een financiële bijdrage betalen. Ook wanneer er sprake is van een vrijwillig en facultatief aanbod dan mag een financiële bijdrage van de ouders worden gevraagd.

Het is een misvatting dat 'ingehuurde' externe deskundigen ten allen tijde een onderwijsbevoegdheid moeten hebben. Het bevoegd gezag van de school is en blijft verantwoordelijk ook voor de externe hulp die wordt aangewend. Het komt wel vaker voor dat extra hulp wordt verzorgd door niet-bevoegde onderwijskrachten: denk aan leesouders e.d. Dat neemt echter niet weg dat de onderwijsactiviteiten formeel wel aangeboden moeten worden onder verantwoordelijkheid van een bevoegd docent.

Een andere misvatting is dat de begeleiding binnen de school altijd op dezelfde locatie plaats moet vinden. Leerlingen mogen – onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag – onderwijsactiviteiten volgen op een andere locatie dan het klaslokaal. Dat kan in een andere ruimte in de school en soms op een locatie buiten de school. Tijdens de reguliere lestijd is en blijft de school verantwoordelijk. Indien scholen leerlingen onderwijsactiviteiten bieden op een andere locatie dan de school dat is het van belang om dat wel af te stemmen met de verzekeringsmaatschappij van de school, waar de aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten.

Kortom: het schoolbestuur is en blijft verantwoordelijk voor de keuzes die gemaakt worden mbt het aanbod, de organisatie e.d. en deze keuzes moeten vervolgens ook een plaats krijgen in het schoolplan, de schoolgids en het zorgplan. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod van voorzieningen.

May Nellen
ECHA Specialist in Gifted Education
P.L.A. Helmholt
Inspecteur van Onderwijs – Bijzondere Opdrachten.